

Terwijl Alice stukje voor stukje de verschrikkingen blootlegt, denk ik ineens aan Lars. Aan hoe hij daar zat, die middag, een paar weken geleden toen wij met de oude behandelgroep in het schemerige kamertje bij elkaar zaten en iedereen zorgvuldig wegkeek terwijl Alice wanhopig probeerde om haar belofte aan Lars na te komen: de groep vertellen waarom ze hier zat. De groep vertellen over Dis. Toen ze huilend verstrikt raakte in de woorden die bij haar verhaal hoorden en steeds onvaster en warriger klonk, keek ik wanhopig naar Lars. Hoe kon hij haar dit aandoen? Waarom deed hij niets om haar te helpen? Machteloos zag ik hoe ze ten onder ging, terwijl hij daar maar zat, zijn benen voor zich uit gestrekt en zijn ogen halfgesloten naar de grond gericht, onbeweeglijk, alsof hij geheel in zijn gedachten was verzonken.

Toen keek hij eindelijk op. Alice staaarde hem angstig aan.

‘Zal ik het even overnemen?’ vroeg hij. Hij leek een moment in gedachten verzonken. Toen begon hij te vertellen, zakelijk, bijna toonloos, alsof hij voorlas uit een psychologisch handboek, over hoe Dis op heel jonge leeftijd ontstaat als de persoonlijkheid van het kind nog niet volledig ontwikkeld is. Over dat niet iedereen die op jonge leeftijd getraumatiseerd wordt Dis ontwikkelt, omdat het misbruik daarvoor zo ernstig en beschadigend moet zijn dat het kind denkt dat het doodgaat en daar alleen nog aan kan ontsnappen door uit het eigen lichaam te treden. Dat zo’n geestelijke opsplitsing alleen permanent kan worden als het misbruik zo veelvuldig is dat het kind steeds opnieuw weer in doodsangst verkeert. Dat het dan zo vaak uit het lichaam moet vluchten dat er een ‘ander’ ontstaat, een deelpersoonlijkheid die de plaats van het kind inneemt om de verschrikkingen te ondergaan. Dat het misbruik zo ingrijpend kan zijn dat één deelpersoonlijkheid niet genoeg is en dat het kind gedwongen wordt om steeds weer nieuwe afsplitsingen te creëren om de trauma’s te kunnen overleven en tegelijkertijd normaal te kunnen blijven functioneren voor de buitenwereld.

Woedend staaarde ik naar Lars. Alsof hij een lesje opdreunde, alsof het niets was, alsof het om een object ging en niet om een mens van vlees en bloed...

En toen begreep ik het. Juist omdat het over een mens ging, Alice, iemand die hij ontzettend graag mocht en voor wie erover praten alleen al een marteling was, een marteling die hij haar willens en wetens aan moest doen omdat dat de enige weg naar genezing was. Daarom zat hij daar nu en speelde de rol van nuchtere psycholoog. Omdat er voor zijn menselijke kant nu geen plek was.